

ЗНО в картинках: українська література

**ЗНО
КЛУБ**

КЛАСИФІКАЦІЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ

ЕПОС

ОПОВІДАННЯ
ПОВІСТЬ
КАЗКА

ЛІРИКА

ГРОМАДЯНСЬКА
ФІЛОСОФСЬКА
ПЕЙЗАЖНА
ІНТИМНА

ПРО ТВАРИН ЖАНРИ
• СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ
• ГЕРОІЧНО-ФАНТАСТИЧНІ

ГІМН ЖАНРИ
• ОДА
• ЕЛЕГІЯ
• МАДРИГАЛ
• ІДИЛІЯ
• ПОСЛАННЯ
• САТИРА
• ЕПІГРАМА

РОМАН

ХРОНІКА ЖАНРИ
• ІСТОРИЧНИЙ
• ІСТОРИКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ
• СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ
• МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ
• ЛІРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ
• У НОВЕЛАХ • У ВІРШАХ

ДРАМА
ТРАГЕДІЯ
ДРАМА
КОМЕДІЯ

ДРАМА-ФЕЄРІЯ ЖАНРИ
• ЛІРИЧНА ДРАМА
• РОМАНТИЧНА ДРАМА
• ДРАМАТИЧНА ПОЕМА

ДУМА

ЛІРО-ЕПІЧНІ ТВОРИ

БАЙКА

БАЛАДА

ПОЕМА

ЗОБРАЖУВАЛЬНО - ВИРАЖАЛЬНІ ЗАСОБИ

ЛЕКСИЧНІ

ТРОПИ

- ЕПІТЕТ
- ЛІТОТА
- МЕТАФОРА
- СИМВОЛ
- ІРОНІЯ
- АЛЕГОРІЯ
- ПЕРИФРАЗ
- СИНЕКДОХА
- ГІПЕРБОЛА
- ПОРІВНЯННЯ
- МЕТОНІМІЯ
- УОСОБЛЕННЯ

ЛЕКСИЧНІ КАТЕГОРІЇ

- АНТОНІМИ
- СИНОНІМИ
- АРХАІЗМИ
- НЕОЛОГІЗМИ
- ДІАЛЕКТИЗМИ
- ПРОФЕСІОНАЛІЗМИ

ЗАМІНА

МОРФОЛОГІЧНІ ФОРМИ

ПЕСТЛИВІ СЛОВА

ЧИСЛА

РОДУ

ЧАСУ

СПОСОБУ

ПОЕТИЧНИЙ СИНТАКСИС

ЕПІФОРА

АНАФОРА

РИТОРИЧНІ
ВИСЛОВИ

ІНВЕРСІЯ

ГРАДАЦІЯ

ЕВФОНІЧНІ

ЗВУКОВІ ПОВТОРИ

АЛІТЕРАЦІЯ

АСОНАНС

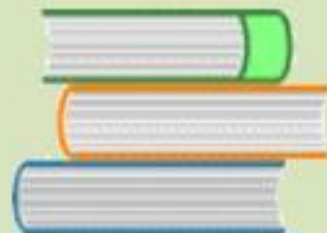
ЗВУКОНАСЛІДУВАННЯ

ВІДТВОРЕННЯ ЗВУКІВ

Ямб – двоскладова стопа з наголосом на другому складі ().

Хорей – двоскладова стопа з наголосом на першому складі ().

Пірихій – допоміжна двоскладова стопа з обома ненаголошеними складами ().

Дактиль — трискладова стопа з наголосом на першому складі (— — —).

Амфібрахій — трискладова стопа з наголосом на другому складі (— — —).

Анапест — трискладова стопа з наголосом на третьому складі (— — —).

Сюжетні елементи

пролог

експозиція

зав'язка дії

розвиток дії

кульмінація

розв'язка

епілог

ЛІТЕРАТУРНІ СТИЛІ

КЛАСИЦИЗМ

(кін. XVII - XIX ст.)

- ОРІЄНТАЦІЯ НА АНТИЧНІСТЬ
- КУЛЬТ РОЗУМУ
- ЕДНІСТЬ ДІЙ, МІСЦЯ, ЧАСУ
- УРБАНІЗМ

СЕНТИМЕНТАЛІЗМ

(2 пол. XVII - поч. XIX ст.)

- НАДМІРНА ЕМОЦІЙНІСТЬ
- МЕТА - РОЗЧУЛИТИ
- ГЛИБОКІ ПОЧУТТЯ
- ВІЛЬНА ПОБУДОВА ТВОРУ
- ПЕЙЗАЖ

РОМАНТИЗМ

(XVII - XIX ст.)

- НЕЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ
- ВИНЯТКОВІ ЛЮДИ
- БАГАТА ФАНТАЗІЯ
- РІЗКІ КОНТРАСТИ
- ПСИХОЛОГІЗМ
- ВПЛИВ ФОЛЬКЛОРУ

РЕАЛІЗМ

ВСЕБІЧНЕ ПІЗНАННЯ І ХУДОЖНЄ ВІДТВОРЕННЯ СВІТУ
ПРАВДИВЕ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ
ГУМАНІЗМ І НАРОДНІСТЬ

РЕАЛІЗМ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ

(XIV - XVI ст.)

ПРАВО ЛЮДИНИ
НА ЗЕМНЕ ЩАСТЯ

ПРОСВІТНИЦЬКИЙ РЕАЛІЗМ

(XVIII - XIX ст.)

ІДЕАЛИ
ПРОСВІТНИЦТВА

КРИТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ

(XIX - XX ст.)

ВИКРИВАЛЬНИЙ
ХАРАКТЕР ТВОРІВ

Шістдесятники	Прізвища
Поети	Д.Павличко, Л.Костенко, В.Симоненко, І.Драч, М.Вінграновський, В.Коротич, Б.Олійник, В.Стус, І.Калинець
Прозаїки	Г.Тютюнник, Є.Гуцало, В.Дрозд, В.Шевчук, Р.Іванчук, Н.Бічуя, Ю.Щербак
Літ.Критики	І.Світличний, І.Дзюба, Є.Сверстюк, М.Коцюбинська
Художники та графіки	А.Горська, О.Заливаха, В.Зарецький, Г.Севрук, Л.Семикіна, В.Кушнір, Г.Якутович, І.Остафійчук, І.Марчук
Кіномитці та театральні діячі	С.Параджанов, Ю.Ілленко, Л.Осика, Л.Танюк, І.Миколайчук
Композитори	В.Сильвестров, Л.Грабовський, Л.Дичко, М.корик, В.Івасюк
Публіцисти та правозахисники	В.Чорновіл, Л.Лук'яненко, В.Марченко, В.Мороз, О.Тихий, Ю.Литвин, М.Осадчий, М.іБ.Горині, М.Зваричевська

Представники “Празької школи”

Олена Теліга
(21 липня 1906—22 лютого 1942)

Леонід Мосендз
(2 жовтня 1897—14 жовтня 1948)

Євген Маланюк
(1 лютого 1897—16 лютого 1968)

Також входили: Оксана Лятуринська, Галина Мазуренко та інші.

Представники “Празької школи”

Юрій Липа
(5 травня 1900—20 серпня 1944)

Юрій Клен
(4 жовтня 1891—30 жовтня 1947)

Олег Ольжич
(8 липня 1907—10 червня 1944)

Леся Українка	«Contra spem spero!»	Поезія
Л.Українка	«Лісова пісня»	Драма-феєрія
М.Коцюбинський	«Intermezzo»	Новела
М.Коцюбинський	«Тіні забутих предків»	Повість із життя гуцулів
В.Стефаник	«Камінний хрест», «Новина»	Новела
П.Тичина	«Арфами, арфами...», «Ви знаєте, як липа шелестить»	Поезії
В.Сосюра	«Любіть Україну», «Так ніхто не кохав»	Поезії
Ю.Яновський	Вершники	Роман у новелах
М.Хвильовий	«Я(Романтика)»	Новела
Остап Вишня	«Мисливські усмішки», «Зенітка»	Гумореска
О.Довженко	«Зачарована Десна», «Україна в огні»	Кіноповість
А.Малишко	«Пісня про рушник»	Поезія, пісня
В.Симоненко	«Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти – людина»	Поезії
Ліна Костенко	«Маруся Чурай»	Роман у віршах
І.Драч	«Балада про соняшник»	Поезія
Д.Паличко	«Два кольори»	Поезія, існя
В.Стус	«На колимському морозі калина», «Сто років як сконала Січ»	Поезії
Григор Тютюнник	«Три зозулі з поклоном»	Новела
І.Багряний	«Тигролови»	Пригодницький роман
В.Барка	«Жовтий князь»	Роман про голодомор
Улас Самчук	«Марія»	Роман-хроніка
Є.Маланюк	«Сучасники», «Шевченко»	поезії

Письменник	Справжнє ім'я	Найвідоміші твори
Багряний Іван	Лозов'ягін Іван	«Тигролови»
Барка Василь	Очерет Василь	«Жовтий князь»
Вишня Остап	Губенко Павло	«Мисливські усмішки»
Вовчок Марко	Вілінська Марія	«Інститутка»
Довженко Олександр	-	«Зачарована Десна», «Україна в огні»
Драч Іван	-	«Балада про соняшник»
Квітка-Основ'яненко Григорій	-	«Конотопська відьма», «Марія»
Карпенко-Карий Іван	Тобілевич Іван	«Хазяїн»
Кобилянська Ольга	-	«Людина»
Костенко Ліна	-	«Маруся Чурай»
Котляревський Іван	-	«Енеїда» «Наталка Полтавка»
Коцюбинський Михайло	-	«Intermezzo», «Тіні забутих предків»
Куліш Микола	-	«Мина Мазайло»
Куліш Пантелеймон	-	«Чорна рада»
Маланюк Євген	-	«Шевченко», «Сучасники»
Малишко Андрій	-	«Пісня про рушник»
Мирний Панас	Рудченко Панас	«Хіба ревуть воли...»
Нечуй-Левицький Іван	-	«Кайдашева сім'я»
Олесь Олександр	Кандиба Олександр	«З журбою радість обнялась», «Княжа Україна»
Павличко Дмитро	-	«Два кольори»
Самчук Улас	-	«Марія»
Симоненко Василь	-	«Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти людина?»
Сковорода Григорій	-	«Бджола та шершень», «Всякому місту звичай і права»
Сосюра Володимир	-	«Любись Україну», «Так ніхто не кохав»
Стус Василь	-	«На колимському морозі калина», «Сто років, як сконата січ»
Стефаник Василь	-	«Камінний хрест»
Тичина Павло	-	«Арфами, арфами...», «Ви знаєте, як липа шелестить»
Тютюнник Григорій	-	«Три зозулі з поклоном»
Франко Іван	-	«Мойсей», «Гімн», «Чого являєшся мені у сні»
Українка Леся	Косач Лариса	«Лісова пісня», «Contra spem spero», «І все-таки до тебе думка лине»
Хвильовий Микола	Фітільов Микола	«Я (Романтика)»
Шевченко Тарас	-	«Катерина», «Гайдамаки», «Сон», «Кавказ», «До Основ'яненка», «І мертвим, і живим», «Заповіт», «Мені однаково», «Ессея. Глава 35»
Яновський Юрій	-	«Вершинки»

Автор (в дужках справжнє прізвище), назва твору	Жанр твору	Присвята (якщо є)	Головні герої твору	Літературний напрям; особливість твору; угруповання, до якого належав автор, тощо
Іван Котляревський «Енеїда»	бурлескно-травестійна поема; бурлеск – це коли про «низьке» говориться піднесено або навпаки; травестія – перевдягання.		Еней, його батько Анхіз і мати Венера; друзі-троянці Ніз та Евріал; Зевс; Меркурій (бог торгівлі); Еол (бог вітрів); Нептун (бог моря); Юнона (богиня шлюбу); цариця Дідона, пророчиця Сивілла; цариця Цирцея; цар Латин, його дружина Амата й дочка Лавінія; цар рутульців Турн	
Іван Котляревський «Наталка Полтавка»	соціально-побутова драма (за визначенням автора – малоросійська опера)		Горпина Терпилиха, її дочка Наталка; Микола (далекий родич), коханий Наталки Петро, возний Тетерваковський, виборний Макогоненко.	М. Лисенко написав оперу «Наталка Полтавка»
Г. Квітка-Основ'яненко (Г. Квітка) «Маруся»	повість (сентиментально-реалістична)		Наум Дрот і його дружина Настя, їхня дочка Маруся, Василь – коханий Марусі, Олена – подруга Марусі.	сентименталізм
Пантелеймон Куліш «Чорна рада»	історичний роман		Яким Сомко, Іван Брюховецький, Кирило Тур, полковник і панотець Шрам, його син Петро Шраменко; Михайло Черевань, його дружина Меланія, дочка Леся; Божий Чоловік.	романтизм
Марко Вовчок (Марія Вілінська) «Максим Гримач»	родинно-побутове оповідання		Заможний козак Максим Гримач, Катря – старша дочка, Тетяна – молодша; Семен (кріпак, коханий Катрі)	
І. Нечуй-Левицький (І. Левицький) «Кайдашева сім'я»	соціально-побутова повість		Маруся й Омелько Кайдаші, їхні сини Карпо (старший) і Лаврін (молодший), Мотря (дружина Карпа), Мелашка (дружина Лавріна), баба Палажка.	І. Франко сказав: «І. Нечуй-Левицький малює гірку картину розпаду українського патріархального устрою...»
Панас Мирний (Панас Рудченко) «Хіба ревуть воли...»	соціально-психологічний роман		Чіпка Варениченко, його мати Мотря, батько Іван Вареник, баба Оришка; Грицько Чупруненко і його дружина Христя; друзі Чіпки – Матня, Лушня й Пацюк; москаль Максим Гудзь, його дружина Явдоха й дочка Галя (дружина Чіпки).	Написав спочатку нарис «Подорожжя від Полтави до Гадячого», потім на основі нарису створив повість «Чіпка», потім повість виросла в роман «Пропаща сила», згодом була перейменована в «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». О. Білецький назвав твір «будинком з багатьма прибудовами і надбудовами». Роман має 4 частини і 30 розділів.
Іван Карпенко-Карий (Іван Тобілевич) «Мартин Боруля»	трагікомедія		Заможний хлібороб Мартин Боруля, його дружина Палажка, син Степан, дочка Марися; багатий шляхтич Гервасій Гуляницький, його син Микола; реєстратор з ратуші Націєвський; повірений Трандалев Омелько й Трохим – найтити Борулі.	
Іван Франко «Мойсей»	філософська поема		Ліричний герой, Мойсей, князь конюхів Єгошуа; Єгова (Бог); єврейський народ; супротивники Мойсея – Датан і Авірон; демон пустелі Азazelь.	Поема написана анапестом (пролог до поеми написано ямбом)

Ольга Кобилянська «Земля»	повість	Своєму батькові	Івоніка Федорчук, його дружина Марійка, старший син Михайло, молодший син Сава; Василь Чоп'як, його дружина Докія й дочка Парасинка, чоловік Парасинки Тодорика; панська наймичка Анна; циганка Рахіра та її батько Григорій.	Модернізм
Леся Українка (Лариса Косач) «Лісова пісня»	драма-феєрія		Лукаш, його мати, дядько Лев, Килина, діти Килини, Мавка, Лісовик, Перелесник, Водяник, Русалка Польова, Злидні, «Той, що греблі рве», «Той, що в скалі сидить»	неоромантизм
Михайло Коцюбинський «Intermezzo»	новела	Кононівським полям	Моя утота, Ниви в червні, Сонце, Три білих вівчарки, Зозуля, Жайворонки, Залізна рука города, Людське горе.	Імпресіонізм; розповідь ведеться від першої особи; перелік дійових осіб на початку твору
Михайло Коцюбинський «Тіні забутих предків»	повість		Іван Палійчук, його кохана Марічка Гутенюк, дружина Палагна, мольфар Юра, шезник, нявка, чугайстир	неоромантизм та імпресіонізм; повість екранізував Сергій Параджанов.
Василь Стефаник «Камінний хрест»	психологічна новела		Іван Дідух, його дружина Катерина, їхні діти, кум Михайло, селяни.	Експресіонізм, належав до об'єднання укр. письменників «Покутська трійця».
Юрій Яновський «Вершники»	роман у новелах		Новела «Подвійне коло» Родина Половців; брати Половці: Андрій (денікінець), Оверко (петлюрівець), Панас і Сашко (махновці), Іван (червоноармієць), червоний комісар Герг. Новела «Шаланда в морі» Мусій Половець, його дружина Половчиха, рибалка Чубенко	Родина Половців
Валер'ян Підмогильний «Місто»	урбаністичний роман		Степан Радченко, Надійка, «мусінька» Тамара Василівна (її чоловік Гнідий і син Максим), Зоська, Рита, Левко, Михайло Світозаров, Вигорський	Роман має два епіграфі 1. Шість прикмет має людина: трьома подібна вона на тварину, а трьома на янгола... Талмуд. 2. Як можна бути вільним, Евкріте, коли маєш тіло?
Володимир Винниченко «Момент»	новела		Революціонер, панночка Муся, контрабандист Семен Пустун	Розповідь ведеться від першої особи; імпресіонізм
Микола Хвильовий (Микола Фітільов) «Я (Романтика)»	новела	«Цвіту яблуні»	«Я», доктор Тагабат, дегенерат, Андрюша, мати «Я».	Розповідь ведеться від першої особи
Микола Куліш «Мина Мазайло»	сатирична комедія		Родина Мазайла – Мина Мазайло, його діти Рина й Мокій, дружина Килина; дядько Тарас, тьотя Мотя, Уля.	
Остап Вишня (Губенко)	гумореска «Моя автобіографія»			

Олександр Довженко «Зачарована Десна»	кіноповість		Два ліричні герої – Сашко (у новелах) і Олександр Довженко (в авторських відступах); Одарка Єрмолаївна (мати), Петро Семенович (батько), баба Марусина, дід Семен.	
Олександр Довженко «Україна в огні»	кіноповість		Лаврін і Тетяна та їхні діти (п'ятеро синів і дочка Олеся); Христя Хутірна, Василь Кравчина; зрадник Заброда; німецький полковник Еріх фон Крауз і його син Людвіг.	Родина Запорозців
Іван Драч «Балада про соняшник»	Балада (модерна)			Віршовий розмір – верлібр; І. Драч належить до шістдесятників.
Ліна Костенко «Маруся Чурай»	Історичний роман у віршах		Маруся Чурай, Гриць Бобренко; Іван Іскра, Мартин Пушкар, Лесько Черкес, Галя Вишняківна, Семен Горбань.	Складається з 9 розділів; дві сюжетні лінії (особиста й історична); письменниця належить до шістдесятників.
Григорій Тютюнник «Три зозулі з поклоном»	новела	Любові всевишній	Оповідач, його батьки – Михайло й Соня; Марфа Яркова, поштар – дядько Левко	Письменник належить до шістдесятників.
Олесь Гончар «За мить щастя»	новела		Артилерист Сашко Діденко, малярка Лорі (Лариса), її чоловік, комбат Шадура	Твір романтичний
Іван Багряний (Лозов'ягін) «Тигролови»	Пригодницький роман		Григорій Многогрішний; родина Сірків: Наталка, Гриць та їхні батьки – Денис Сірко й Сірчиха; майор НКВС Медвин	Родина Сірків;

«Празька школа» поетів – умовна назва українських поетів міжвоєнного двадцятиліття: Є. Маланюк, Ю. Дараган, Юрій Клен, О. Ольжич та ін.

МУР (Мистецький український рух) – заснований у 1945 р. в Німеччині. Головою об'єднання був Улас Самчук. До МУРу також входили Іван Багряний, Є. Маланюк та ін.

Нью-Йоркська група поетів – об'єднання українських поетів-емігрантів, засноване 1958 р. в Нью-Йорку. До цього угруповання входили Богдан Бойчук, Богдан Рубчак, Юрій Тарнавський, Емма Андіївська, Віра Вовк та ін.

Псевдонім	Справжнє прізвище
Григорій Квітка-Основ'яненко	Квітка Григорій Федорович
Марко Вовчок	Вілінська Марія Олександрівна
Іван Нечуй-Левицький	Левицький Іван Семенович
Панас Мирний	Рудченко Панас Якович
Іван Карпенко-Карий	Тобілевич Іван Карпович
Панас Саксаганський	Тобілевич Панас
Микола Садовський	Тобілевич Микола
Леся Українка	Косач-Квітка Лариса Петрівна
Олена Пчілка	Косач(Драгоманова)
Микола Хвильовий	Фітільов Микола Григорович
Остап Вишня	Губенко Павло Михайлович
Іван Багряний	Лозов'ягін Іван Павлович
Василь Барка(Іван Вершина)	Очерет Василь Костянтинович
Юрій Клен	Освальд Бургардт
Григорій Косинка	Стрілець Григорій Михайлович
Олександр Олесь	Кандиба Олександр
Сивенький	Самійленко Володимир

Де розгортаються події:

- 1) у Тополівці – "Україна в огні"
- 2) у Харкові – "Мина Мазайло"
- 3) у Семигорах – "Кайдашева сім'я"
- 4) у Пісках – "Хіба ревуть воли як ясла повні"
- 5) в Україні, Сибіру й Петербургу – "Сон"
- 6) біля Кононівки – "Інтермеццо"
- 7) на хуторі Хмарище, у Києві, Ніжині – "Чорна рада"

Напрями та течії		Автори та їх твори
Бароко		Г.Сковорода («De libertate», «Бджола та Шершень», «Всякому місту звичай і права») – засновник жанру байки в українській літературі.
Класицизм		І.Котляревський («Енеїда», «Наталка-Полтавка») – зачинатель нової української літератури. «Наталка-Полтавка» – частково сентиментальна повість.
Сентименталізм		Г.Квітка-Основ'яненко («Маруся») – зачинатель нової української прози, засновник сентименталізму в українській літературі.
Романтизм		Т.Шевченко (рання творчість: «Катерина», «Гайдамаки», «До Основ'яненка») – основоположник нової української літератури. П.Куліш («Чорна рада»).
Реалізм		Т.Шевченко (критичний реалізм: «Сон», «І мертвим, і живим», «Кавказ», «Мені однаково», «Заповіт») – засновник критичного реалізму в українській літературі. І.Франко («Чого являється мені у сні», «Гімн», «Моймей»), І.Нечуй-Левицький («Кайдашева сім'я»), П.Мирий («Хіба ревуть воли»), М.Вовчок («Максим Гримач»), І.Карпенко-Карий («Мартин Боруля»). Також до раннього реалізму відносять Г.Квітку-Основ'яненка («Маруся» – частково реалістична повість).
Модерністські течії	Імпресіонізм	М.Коцюбинський («Intermezzo», «Тіні забутих предків»), М.Хвильовий («Я (Романтика)»), Г.Косинка, В.Винниченко («Момент»).
	Експресіонізм	В.Стефаник («Кам'яний хрест»). В.Стефаника також відносять до імпресіонізму.
	Неоромантизм	Л.Українка («Contra spem spero», «Лісова пісня»), О.Кобилянська («Земля», «Людина») – започаткувала неоромантизм в українській літературі. В.Сосюра («Любіть Україну»), Є.Плужник, Ю.Яновський («Вершники»: «Подвійне коло», «Шаланда в морі»).
	Неокласицизм	М.Рильський («Молось і вірю»), М.Зеров, Ю.Клен, М.Драй-Хмара, М.Филипович, В.Підмогильний («Місто»).
	Символізм	П.Тичина («Ви знаєте, як липа шелестить», «Арфами, арфами», «О панно Іно»), М.Вороний («Блакитна панна»), О.Олесь («Чари ночі», «О слово рідне, орле скутий»).
	Футуризм	М.Семенко
		М.Куліш («Мина Мазайло»)
«Шістдесятники»		Л.Костенко («Українське альфреско», «Страшні слова, коли вони мовчать» «Маруся Чурай»), В.Стус («О землі втрачена, явися», «Як добре те, що смерті не боюсь я»), В.Симоненко («Лебеді материнства»), І.Драч («Балада про соняшник»), Г.Тютюнник («Три зозулі з поклоном»), Д.Павличко («Два кольори»).
Постмодернізм		БУ-БА-БУ (Ю.Адирухович, В.Неборак, О.Урбанець) Нова дегенерація (С.Процюк, І.Ципердюк, І.Андрусак)

Слово про похід Ігорів

Я(Романтика)

Я ←----- **мати**

*(голова чорного трибуналу
фанатик з роздвоєною душею)*

доктор Тагабат

(садист злий геній)

Андрюша

*(комуняр, який робить все
проти власної волі)*

дегенерат

(вірний пес революції)

Мартин Боруля

Лісова пісня

реальний світ

міфічний світ

дядько Лев ← ^{брат} — матери

Лісовик

Килина

← ^{дружина 2} —

Лукаш

← <sup>кохана;
дружина 1</sup> —

Мавка

Перелесник

Водяник

↓
діти

Килини

Русалка Польова

Той, що в скалі
сидить

Місто

Кайдашева сім'я

Хіба ревуть воли як ясла повні

Максим Гримач

Максим Гримач ^(удівець) *(після смерті Катрі 5 років не виходить з дому)*

Тетяна
(одружилася з сотником і цим розрадила батька після смерті Катрі)

дочки

Катря ^{коханий} **Семен**
(втопилася з горя в річці, після загибелі Семена) *(кріпак)*
(іде працювати начовні аби заробити грошей; гине у бурі)

Тіні забутих предків

дружина — Палійчук

*ворогуючі
роди*

син

дружина

кохана

Палагна

Іван Палійчук

Марічка Гутенюк

*(іде до Івана на полонину
і раптом повінь накриває її;
"забрала вода Черемошу")*

коханець

Юра

нявка Марічка

*(Іван чує її голос,
коли йде шукати кохану до лісу;
шукаючи Марічку зривається
в урвище і помирає)*

Наталка Полтавка

Тигролови

Україна в огні

село Тополієка

Вершники

Зачарована Десна

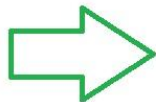

Земля

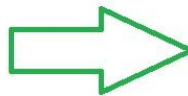

"Слово про похід Ігорів" (невідомий автор, ліро-епос, героїчна поема)

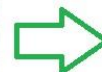
згадка про співця Бояна, який "випускав 10 соколів на стадо лебедів" - грав на гусялях

У 1185 р. новгород-сіверський князь **Ігор** вирішує піти в похід на половців.

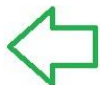
Він хоче "напитися шоломом з Дону".

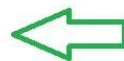
У поході з ним також був його брат **Всеволод** ("буй-тур").

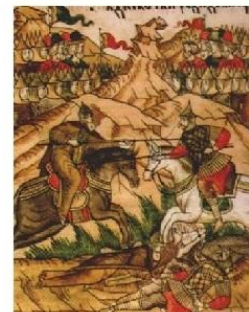
Половці взяли Ігоря в полон. (не хотів туди потрапити і потрапив - іронія долі)

Проте після другого бою військо Ігоря зазнало поразки.

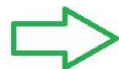
Відбулася битва між військом Ігоря (з ним було ще 3 князі) та половцями на річці Каялі. Перший бій виграли русичі.

Затемнення сонця (поганій знак) не зупиняє його. Ігор каже, що "краще бути вбитим, ніж полоненим".

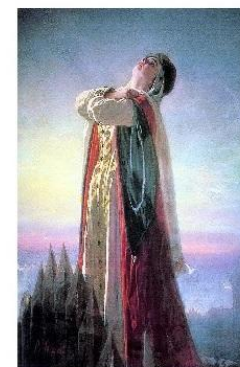
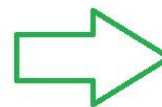
У той час київському князю Святославу сниться...

Мудрі мужі пояснили йому, що сон означає "небезпеку для Русі". Потім Святослав дізнається про поразку Ігоря і виголошує "золоте слово".

Суть "золотого слова" - заклик руських князів до єднання. (ідея поеми)

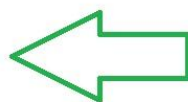

У Путівлі Ігоря чекає дружина **Ярославна**. Вона дізналась про його поразку та полон і плаче - "плач Ярославни", звертається до різних сил природи, щоб ті допомогли їй опинитись біля Ігоря.

Ігор успішно прибуває в Київ.

The end.

Половець **Овлур** допомагає Ігорю втекти з полону. Половецькі хани **Гзак** і **Кончак** переслідують його, але марно.

батьки ----- КАТЕРИНА + москаль Іван (відмовився від
(вигнали (втопилася) син Івась сина)
з дому) (поводир сліпого кобзаря)

Тарас Шевченко "Катерина"

символ "пропащі сили"
борець за соціальну
справедливість

Інші персонажі:

дід Улас
Грицько Чупруненко
його дружина Христя
(символ християнської
любові)

Товариші Чіпки:

Лушня, Пацюк, Матня

Василь Порох - колишній
суд.працівник

Кряжов - голова повіту

Чижик - секретар суду

***Панас Мирний (Рудченко) + брат Іван Білик
"Хіба ревуть воли, як ясла повні?"***

мама **Горпина Терпелиха**
(заставляє йти заміж)

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

коханий Петро
(пішов на заробітки, бо
був бідним і батько Наталки
не хотів видавати за нього дочку)

Микола

(сирота, бурлака, допомагає
Петру і Наталці)

возний Тетерваковський
(сватає Наталку)
виборний Макогоненко
(допомагає возному)

"Наталка Полтавка"
Іван Котляревський

Палажка + Мартин Боруля

Степан

Марися

Микола

(жених Націєнський)

Гервасій Гуляницький

ZNOVA.COM

Інші:

Красовський – пан

Трандалєв – шахрай

Омелько – наймит

(комічні діалоги з Мартином)

Іван Карпенко-Карий

(Тобілевич)

"Мартин Боруля"

Григорій Сковорода

"Бджола та Шершень"

(ліро-епос, байка)

Бджола — се символ мудрої людини,
яка у природженому ділі трудиться.
(ідея "сродної праці")

С
И
Л
А

Шершень — се образ людей, котрі
живуть крадіжкою чужого і
народжені на те тільки, щоб їсти,
пити і таке інше.

- священник-полковник **Шрам** (Чепурний) із Паволочі
(старше покоління, переживає за долю держави більше, ніж за свою власну)
- його син **Петро Шраменко**
(молодше покоління, переживає за долю держави, але особисте щастя на 1 місці)
- **Михайло Черевань** (хутір Хмарище, багатий, каже «бгатику», часто сміється)
- **Меланія Череваниха**
- **Леся Череванівна** (була заручена із Сомком, але після двобою Петра з Кирилом Туром зрозуміла, що Сомко її не любить, зате любить Петро; сама в нього закохалась)
- **Яким Сомко** (обрали гетьманом, хотів об'єднати два береги України, за союзника вважав Московію; мав справді гетьманський вигляд)
- **Іван Мартинович Брюховецький** (Іванець; завдяки грошам здобув собі повагу серед запорожців; був підступним, лицемірним, вийшов переможцем із чорної ради)
- **Павло Тетеря** (гетьманував на Правобережжі, вів пропольську політику)
- **Кирило Тур** (запорожець-характерник, намагався викрасти Лесю, за що потім отримав кару від запорожців; вірний друг Сомка, спробував врятувати його ціною власного життя)
- **Пугач** (січовий дід)

Пантелеймон Куліш "Чорна рада"
(перший український історичний роман)

Михайло Коцюбинський "Intermezzo" (італ. пауза)

психологічна новела

ІМПРЕСІОНІЗМ

Присвята "Кононівським полям"

Дійові особи: (елемент драматичного твору)

Моя втома

Ниви у червні

Сонце (символ вічності й сили)

Сонцепоклонник

Три білих вівчарки

(Оверко - селянство,

Пава - дворянство,

Трепов - жандармерія)

Зозуля (символ надії)

Жайворонки (символ натхнення)

Залізна рука гóрода (поїзд)

Людське горе

Кульмінація - зустріч із людиною (селянином).

Василь Стефаник "Камінний хрест" (новела)

ЕКСПРЕСІОНІЗМ

- Камінний хрест - 1) пам'ятник родині Дідухів; всім емігрантам;
- 2) символ терпіння і титанічної марної праці Івана Дідуха;
- 3) символ важкої долі українського народу.

Іван Дідух — Катерина Дідух
(*"переломаний"*)

сини

(ініціатори виїзду
до Канади)

еміграція

ZNOUA.COM

кум Михайло

гармонійне співіснування
людини та природи

(Палійчуки й Гутенюки ворогували, тому історія Івана та Марічки нагадує нам історію Ромео і Джульєтти)

Палагна
(фудульна - горда)

Іван Палійчук
(сопілка)

Марічка Гутенюк
(співанки; втопилась у р.
Черемош)

Юра
(мольфар - чарівник,
сусід; Палагна стала
його "любаскою")

Міфічні істоти:

нявка (дірка на спині)
щезник (лісовий дух)
чугайстир (полює на нявок)
арідник (злий дух)

ZNOUA.COM

Михайло Коцюбинський "*Тіні забутих предків*" (повість)

ЯРЕМА →

Оксана

(дочка тигаря,
якого вбили
конфедерати)

сирота, служить в жида Лейби

приєднався до гайдамак, став Галайда

Тарас Шевченко
"Гайдамаки"

Ватажки гайдамак:

Максим Залізник

Іван Гонта

(вбив своїх
дітей-католиків)

МАКСИМ ГРИМАЧ

(багатий, *«головою ляже, а вирятує»*)

Катря - (дочки) - **Тетяна**

(*«як королівна»*)

(*«як ясочка»*)

втопилась

вдало вийшла заміж

Семен

(бідний козак-наймит;
«як очеретина», «як сокіл»;
загинув під час бурі на морі)

Коли Катря дізналась про смерть
Семена, то сказала: *«Тепер уже
вільний козак мій жених, тату!
Вільного собі зятя дождали!»*

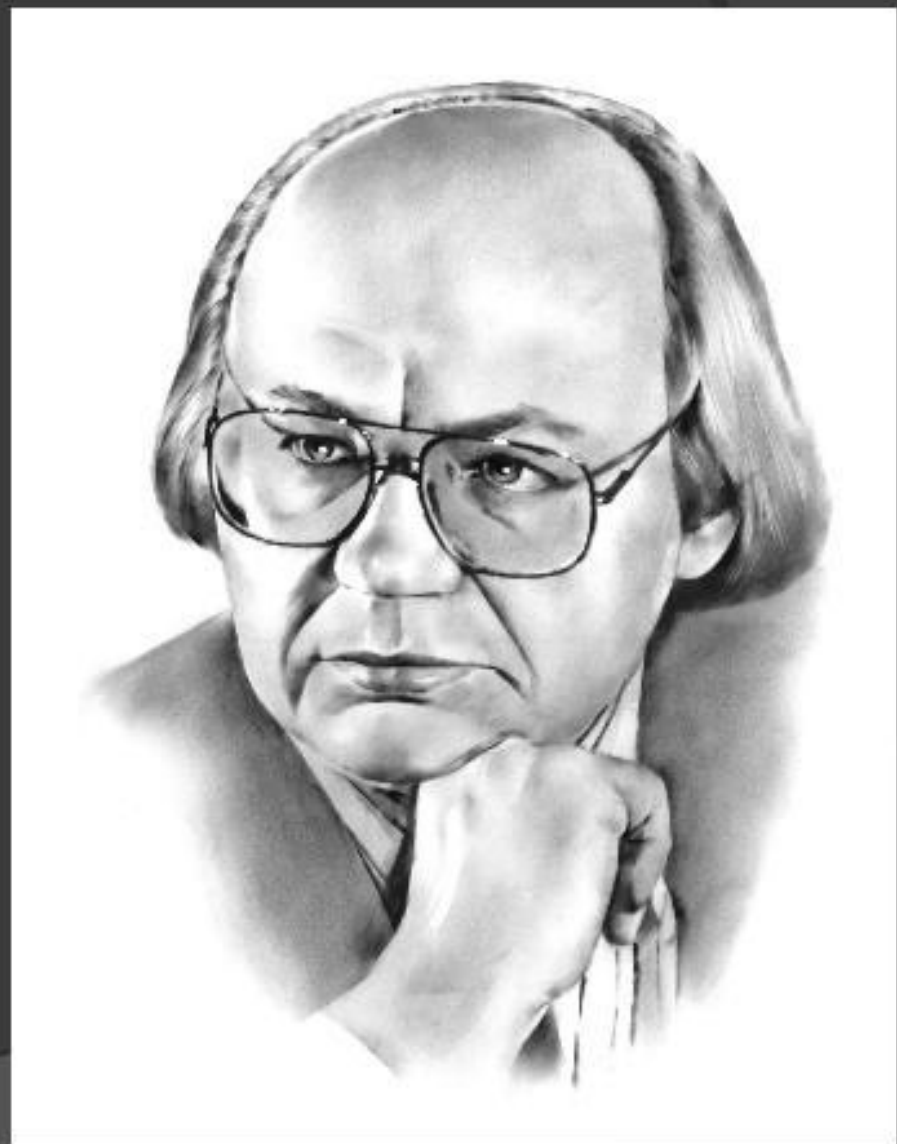
Марко Вовчок (Марія Вілінська)
"Максим Гримач"

ZNOUA.COM

Іван Драч (нар. 1936)

- ▣ Український поет, перекладач, кіносценарист, драматург, державний і громадський діяч.
- ▣ Автор збірок “Соняшник”, “Протуберанці серця”, “Балади буднів”, “Корінь і крона”, “Сонце і слово”, “Храм сонця”, “Вогонь з попелу” та ін.
- ▣ Видання: “Дума паро вчителя”, “Драматичні поеми”.
- ▣ Автор кіноповістей “Іду до тебе”, “Криниця для спраглих”, “Київський оберіг”.

Ліна Костенко (нар. 1930)

- ▣ Українська письменниця, активна учасниця шістдесятництва.
- ▣ Авторка збірок поезій “Проміння землі”, “Вітрила”, “Мандрівники серця”, “Над берегами вічної ріки”, “Сад нетанучих скульптур” та ін.
- ▣ Авторка драматичних поем “Сніг у Флоренції”, “Дума про братів неазовських” та роману у віршах “Маруся Чурай”.
- ▣ Найвідоміші твори: “Тут обелісків ціла рота”, “Вже почалось, мабуть, майбутнє”, “Світлий сонет”, “Життя іде, і все без коректур”, “Пастораль ХХ сторіччя” та ін.

Василь Симоненко (1935-1936)

- ▣ Український поет і журналіст, «шістдесятник».
- ▣ Автор збірок поезій “Тиша і грім”, “Земне тяжіння”, “Берег чекань”, “Поезії”, “Лебеді материнства”, “З матір'ю на самоті” та ін.
- ▣ Написав казку “Цар Плаксій і Лоскотон”.
- ▣ Видання “Вино з троянд” (книга новел) та “Окрайці думок” (щоденникові записи).
- ▣ Найвідоміші твори: “Лебеді материнства”, “Де зараз ви, кати мого народу?”, “Казка про дурила”, “Ти знаєш, що ти - людина”, “Злодій”, “Є в коханні і будні, і свята” та ін.

Григір Тютюнник (1931-1980)

- ▣ Український письменник, перекладач.
- ▣ Автор збірок новел “Зав'язь”, “Деревій”, “Крайнебо”, “Коріння”; повістей “Облога”, “Климко”, “Вогник далеко в степу”.
- ▣ Перекладач з російської, зокрема творів В. Шукшина.
- ▣ Найвідоміші новели: “Три зозулі з поклоном”, “Син приїхав”, “Зав'язь” та ін.

Василь Стус (1938-1985)

- ▣ Український поет-дисидент, перекладач, літературознавець.
- ▣ Автор збірок “Зимові дерева”, “Веселий цвинтар”, “Дорога болю”, “Золотокоса красуня”, “Свіча в свічаді”, “Палімпсести”, “Круговерть” та ін.
- ▣ Перекладав лірику Гете і Лорки.
- ▣ Найвідоміші твори: “Ярій, душе”, “Як добре те, що смерті не боюсь я”, “На колимським морозі калина” та ін.

